

Ontwerpbesluit tot wijziging van de Waterverordening Hollands Noorderkwartier

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;

gelet op artikel 2.4 van de Waterwet en artikel 145 van de Provinciewet;

overwegende dat het, in verband met de afwaardering van de primaire C-keringen ten noorden van het Noordzeekanaal en langs het voormalige Wieringermeer en de functie van een deel van deze afgewaardeerde trajecten voor het regionale watersysteem, noodzakelijk is de Waterverordening Hollands Noorderkwartier te wijzigen;

overwegende dat het wenselijk is dat het huidige veiligheidsniveau tegen overstroming van de voormalige primaire C-keringen ten noorden en ten zuiden van het Noordzeekanaal in stand blijft voor de duur dat de primaire waterkering IJmuiden, de primaire waterkering ten noorden van de Lek en de primaire waterkering langs het IJmeer en Gooimeer nog niet geheel voldoen aan de nieuwe wettelijke normen voor veiligheid tegen overstroming;

overwegende dat de besturen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Hoogheemraadschap van Rijnland en Waterschap Amstel, Gooi en Vecht hebben toegezegd zich gezamenlijk in te spannen om de aanwezige profielen van de voormalige primaire C –keringen ten noorden en ten zuiden van het Noordzeekanaal voor de aangegeven periode te handhaven met gebruikmaking van het juridisch instrumentarium dat hen daartoe ter beschikking staat;

besluiten:

Artikel I

De Waterverordening Hollands Noorderkwartier wordt als volgt gewijzigd:

1. Bijlage 1A Kaart met regionale waterkeringen en de bijbehorende veiligheidsnormen, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid van de Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier wordt vervangen door de bij dit besluit behorende kaart 1A.
2. Bijlage 1D Kaart met regionale waterkeringen en de bijbehorende veiligheidsnormen, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid van de Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier wordt vervangen door de bij dit besluit behorende kaart 1D.
3. Bijlage 1E Kaart met regionale waterkeringen en de bijbehorende veiligheidsnormen, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid van de Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier wordt vervangen door de bij dit besluit behorende kaart 1E

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin dit besluit wordt geplaatst.

Haarlem, datum

Provinciale Staten van Noord-Holland,

...., voorzitter

..., griffier

Bijlage 1

Bijlage 1 A Kaart

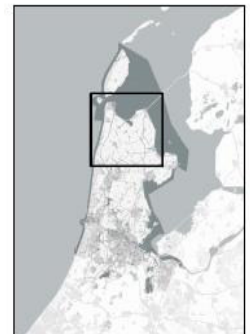
Bijlage 1A: Kaart met regionale waterkeringen en de bijbehorende veiligheidsnormen, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid van de Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier



Legenda

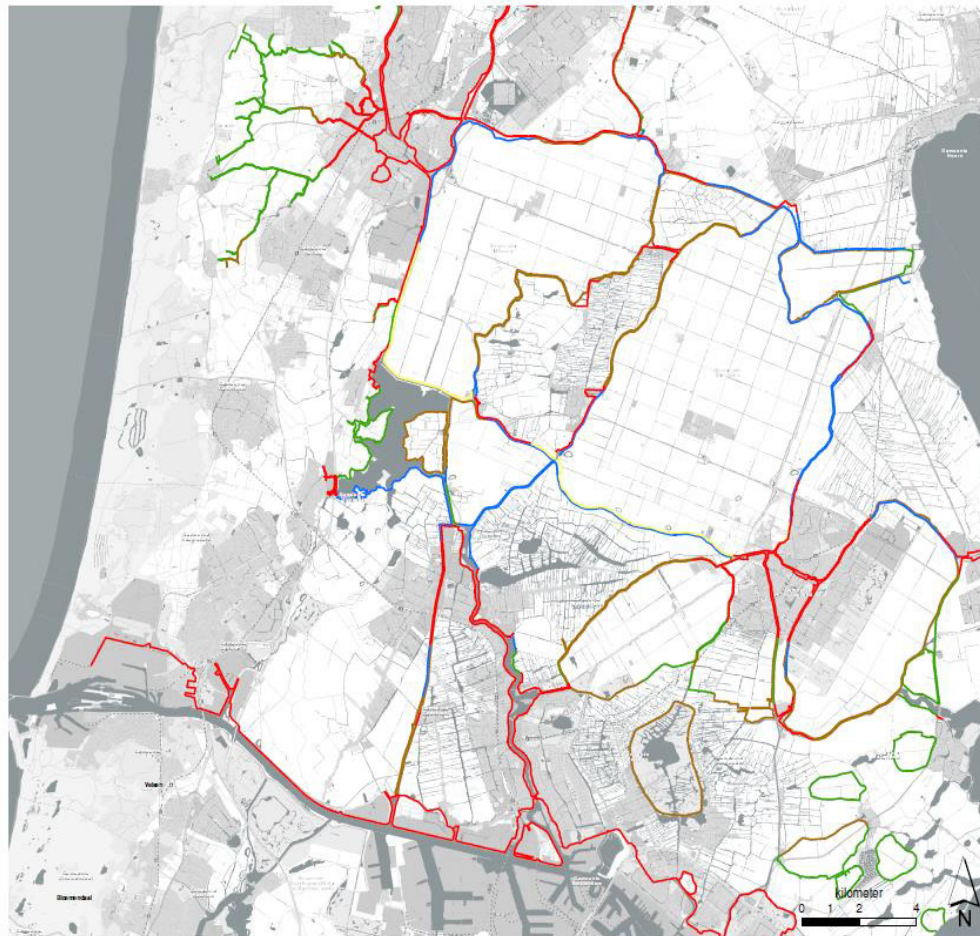
Regionale waterkering	Veiligheidsnorm	Overschrijdingskans gemiddeld per jaar
I	I	(1/10)
II	II	(1/30)
III	III	(1/100)
IV	IV	(1/300)
V	V	(1/1000)

Veiligheidsnorm en overschrijdingsfrequentie conform IPO richtlijn



Bijlage 2
Bijlage 1 D Kaart

Bijlage 1D: Kaart met regionale waterkeringen en de bijbehorende veiligheidsnormen, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid van de Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier



Legenda

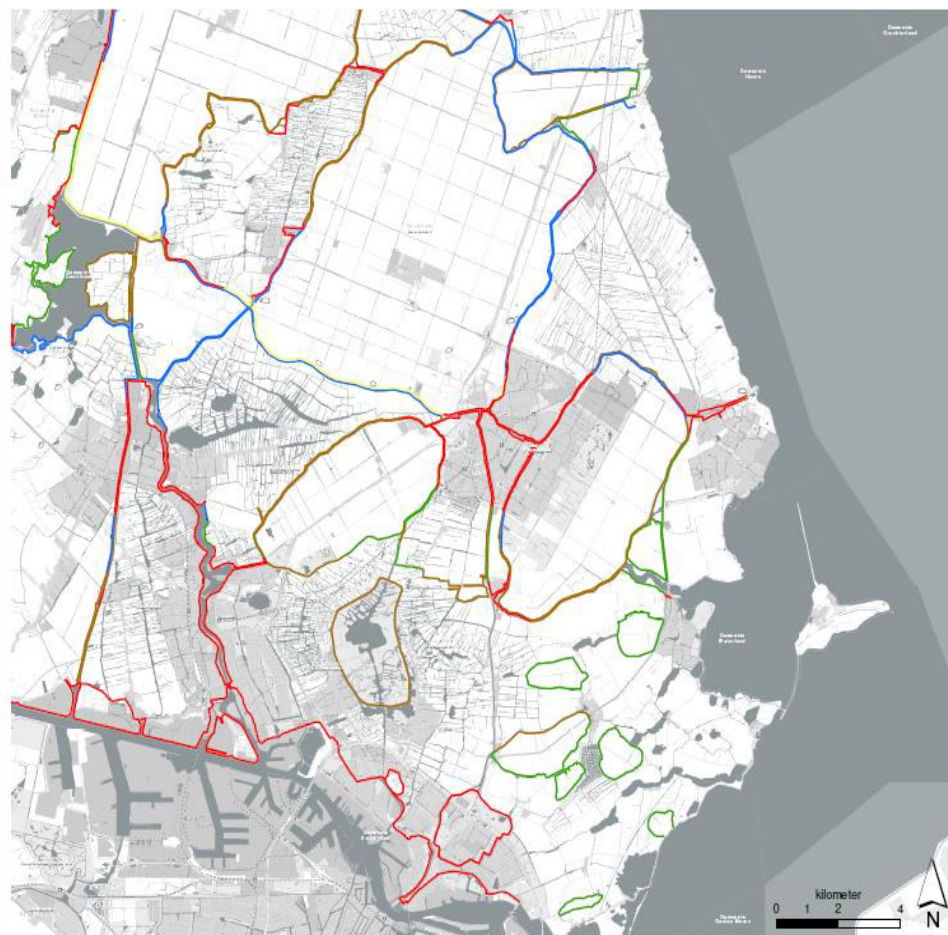
Regionale waterkering	Veiligheidsnorm	Overschrijdingskans gemiddeld per jaar
I		(1/10)
II		(1/30)
III		(1/100)
IV		(1/300)
V		(1/1000)

Veiligheidsnorm en overschrijdingsfrequentie conform IPO richtlijn



Bijlage 3
Bijlage 1 E Kaart

Bijlage 1E: Kaart met regionale waterkeringen en de bijbehorende veiligheidsnormen, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid van de Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier



Legenda

Regionale waterkering	Veiligheidsnorm	Overschrijdingskans gemiddeld per jaar
I		(1/10)
II		(1/30)
III		(1/100)
IV		(1/300)
V		(1/1000)

Veiligheidsnorm en overschrijdingsfrequentie conform IPO richtlijn



Toelichting bij het wijzigingsbesluit

Algemeen

Nederland wordt beschermd tegen overstromingen door een stelsel van waterkeringen en duinen. Dit stelsel is genormeerd en wordt met regelmaat getoetst om te bekijken of de norm wel behaald wordt en zo nodig wordt de waterkering verbeterd. In de loop der jaren is het aantal mensen en de economische waarde in de binnendijkse gebieden sterk toegenomen. Tegelijkertijd bereiden wij ons voor op veranderingen in de toekomst zoals klimaatverandering en kunnen door nieuwe kennis en inzichten de gevolgen van overstroming veel beter worden berekend.

Vertaling van breed uitgevoerd onderzoek heeft geleid tot herziening van ons waterveiligheidsbeleid. Een van de herzieningen betreft een nieuw stelsel van normen voor de primaire waterkeringen, keringen die beschermen tegen overstroming vanuit het buitenwater als bijvoorbeeld de Noordzee, het IJsselmeer en grote rivieren en kanalen. De oude normen, die dateren uit de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw, hielden vooral rekening met de kans op een overstroming door het overschrijden van een bepaalde waterstand. In het nieuwe normenstelsel wordt gekeken naar de kans dat zich een overstroming voordoet, maar ook naar de gevolgen in de vorm van dodelijke slachtoffers en economische schade, een z.g. risicobenadering. Iedereen in Nederland krijgt tenminste dezelfde, door het Rijk vastgelegd in de Waterwet (wijziging per 01-01-2017), basisveiligheid.

Deze stelselwijziging, in combinatie met een zwaardere beveiliging van o.a. IJmuiden en van de primaire waterkering ten noorden van de Lek, brengt met zich mee dat een aantal van de z.g. primaire C-keringen hun status als primaire kering verliest, d.w.z. anders gewaardeerd worden. Primaire C-keringen zijn waterkeringen die dijkeringen met een verschillende norm scheiden of deze waterkeringen maken een dijkkring sluitend. Vaak liggen ze in het land en staat er dus geen water tegenaan.

Het verlies van hun status betekent dat zij juridisch gezien geen functie meer hebben voor de waterveiligheid in het primaire systeem.

Naast de primaire waterkeringen zijn er ook waterkeringen die bescherming bieden tegen overstromingen vanuit het regionale watersysteem, de z.g. regionale waterkeringen. Een aantal van deze waterkeringen vermindert ook de gevolgen van een overstroming mocht een primaire waterkering bezwijken. Voor dit stelsel van keringen zijn de provincies kaderstellend en zijn de waterschappen uitvoerend. De kaderstelling brengt met zich mee dat Provinciale Staten besluiten over de vereiste norm. Deze norm wordt opgenomen in een waterverordening per waterschap. Deze waterkeringen worden, net zo als de primaire waterkeringen, met regelmaat getoetst. Indien niet wordt voldaan aan de norm, moet de waterkering worden verbeterd.

In het kader van dit statusverlies is onderzocht of deze voormalige primaire C-keringen nog een functie voor het regionale watersysteem hebben en zo ja of ze onderdeel moeten gaan uitmaken van de Waterverordening per waterschap (z.g. genormeerde regionale keringen, onderverdeeld in vijf klassen, gebaseerd op de te verwachten schade.

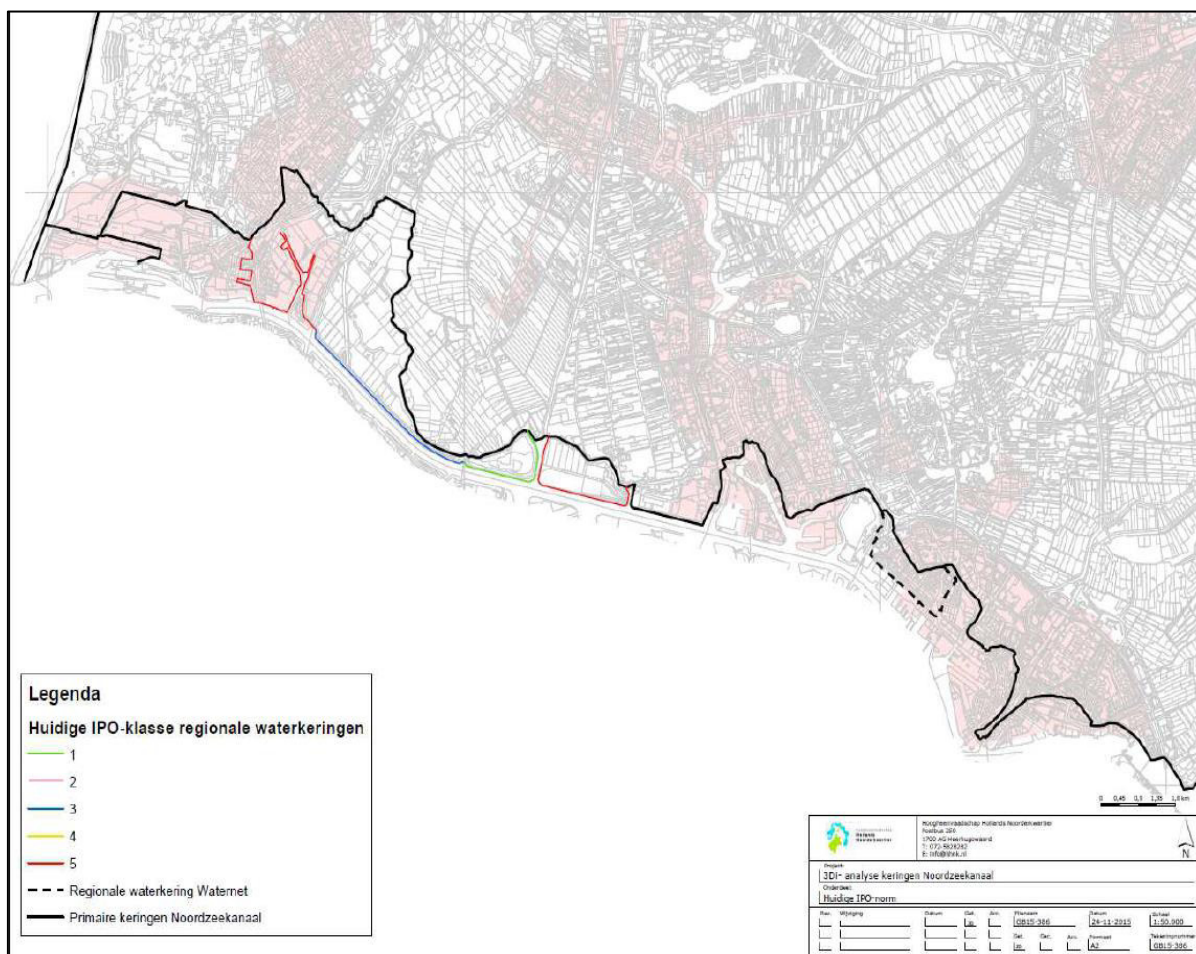
De situatie langs het Noordzeekanaal

Voor de primaire C-keringen langs de noordkant van het Noordzeekanaal kan het volgende worden gemeld. Voor de veiligheid in dit gebied zijn twee technische functies van deze waterkeringen relevant:

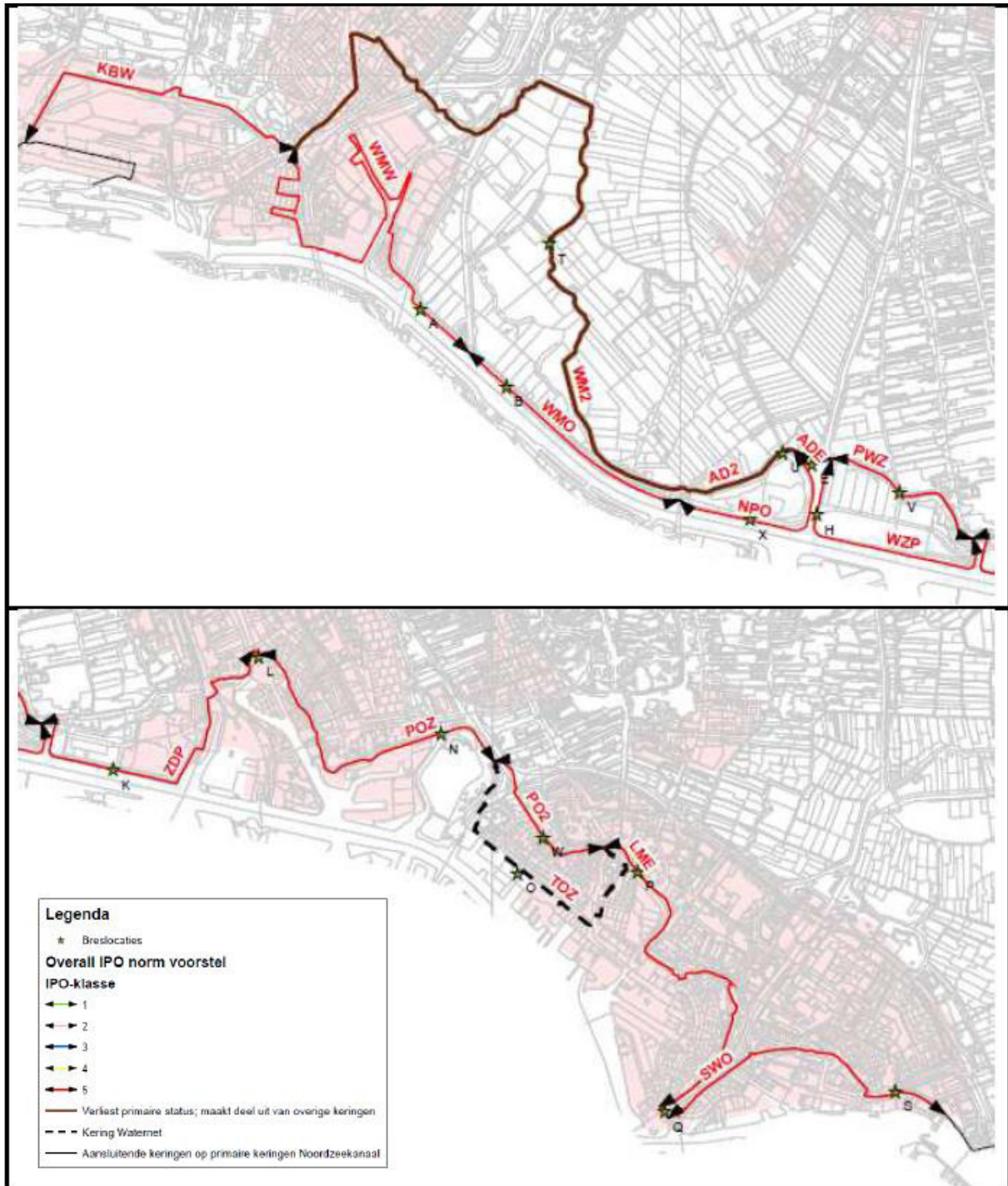
- bescherming van het achterland tegen overstroming bij hoogwater op het Noordzeekanaal en
- in geval de primaire keringen nog niet op orde zijn, bescherming bieden aan het achterland tegen overstroming vanuit het buitenwater (na een doorbraak van waterkering IJmuiden, een doorbraak van de primaire waterkering ten noorden van de Lek of een doorbraak van de primaire waterkering langs het IJmeer en het Gooimeer).

In de door HHNK uitgevoerde verkenning is, anticiperend op de nieuwe, zwaardere veiligheidsnormen van de primaire waterkering IJmuiden, die van de primaire waterkering ten noorden van de Lek en die van de primaire waterkering langs IJmeer en Gooimeer, gekeken hoe het achterland het beste en het meest efficiënt beschermd kan worden tegen overstroming bij hoogwater op het Noordzeekanaal. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat dit gebied het beste beschermd kan worden door een stelsel van regionale waterkeringen, zo dicht mogelijk langs het Noordzeekanaal.

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft Gedeputeerde Staten van Noord-Holland geadviseerd om de aan de noordzijde van het Noordzeekanaal gelegen waterkeringen de norm regionale kering IPO klasse V te geven. Het advies is gebaseerd op het overstromingsverloop en de gevolgschade. Dit stelsel van waterkeringen is een combinatie van trajecten van de " afgewaardeerde " primaire C-keringen en bestaande regionale waterkeringen langs het Noordzeekanaal.



Nieuwe situatie waterveiligheid noordkant Noordzeekanaal



De verwachting is dat uiterlijk in 2050 de waterkering IJmuiden, de primaire kering ten noorden van de Lek en de primaire waterkering langs het IJmeer en het Gooimeer aan de nieuwe, zwaardere norm voldoen. Zolang deze waterkeringen niet voldoen aan de norm zal het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier de aanwezige profielen handhaven met gebruikmaking van zijn juridisch instrumentarium. Nadat de “buitendeuren op orde zijn”, uiterlijk in 2050, zal de functie van de afgewaardeerde primaire C-kering opnieuw worden gezien. Dit punt leidt niet tot aanpassing van de Waterverordening.

De situatie bij de Wieringenmeer

Uitgaande van het feit dat de primaire waterkeringen aan de vereiste norm voldoen en voldoende veiligheid bieden, is ook de status van de primaire C-kering langs de Wieringermeer onderzocht. Gekeken is of deze kering (of onderdelen daarvan) een functie hebben bij doorbraak in het regionale boezemsysteem. Op basis van overstromingsmodellen en een schatting van de waterschade heeft het bestuur van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier een advies uitgebracht over de normering. De kering valt in een aantal deeltrajecten uiteen (zie ook kaartje). De normering varieert van IPO klasse I tot IPO klasse V, de hoogste veiligheidsklasse. Er is een deeltraject waarvoor geldt dat bij een doorbraak/overstroming de schades minimaal zijn en geen regionaal effect hebben. Deze kering krijgt geen IPO norm, maar valt onder de categorie overige keringen.

Wieringermeerkering, nieuwe regionale normering per deeltraject



Huidig type kering	Naam dijktraject	afkorting	Lengte (m)	IPO-klasse
Primaire C-kering	Westlanderkoog	WLK		 1
Primaire C-kering	Wieringermeer Noord	WMN		 5
Primaire C-kering	Anna Paulowna polder	APO		 2
Primaire C-kering	Wieringerwaard Oost	WRO		 3
Primaire C-kering	Groet- en Braakpolder	GBP		 2
Primaire C-kering	VRNK -Boezem	VRNK		 1
Primaire C-kering	Wieringermeer Zuid	WRZ		Overige kering 

Deze wijziging van de Waterverordening Hollands Noorderkwartier gaat over het opnemen van nieuwe trajecten als regionale keringen met bijbehorende norm in de Waterverordening en het aanpassen van de norm van bestaande regionale keringen langs het Noordzeekanaal.

Ontwerpbesluit tot wijziging van de Waterverordening Rijnland

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;

gelet op artikel 2.4 en 2.8 van de Waterwet en artikel 145 van de Provinciewet;

overwegende dat het, in verband met de afwaardering van de primaire C-keringen ten zuiden van het Noordzeekanaal en de functie van een deel van deze afgewaardeerde trajecten voor het regionale watersysteem, noodzakelijk is de Waterverordening Rijnland te wijzigen;

overwegende dat het wenselijk is dat het huidige veiligheidsniveau tegen overstroming van de voormalige primaire C-keringen ten noorden en ten zuiden van het Noordzeekanaal in stand blijft voor de duur dat de primaire waterkering IJmuiden, de primaire waterkering ten noorden van de Lek en de primaire waterkering langs het IJmeer en Gooimeer nog niet geheel voldoen aan de nieuwe wettelijke normen voor veiligheid tegen overstroming;

overwegende dat de besturen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Hoogheemraadschap van Rijnland en Waterschap Amstel, Gooi en Vecht hebben toegezegd zich gezamenlijk in te spannen om de aanwezige profielen van de voormalige primaire C –keringen voor de aangegeven periode te handhaven met gebruikmaking van het juridisch instrumentarium dat hen daartoe ter beschikking staat;

overwegende dat het vanwege de gewijzigde inzichten met betrekking tot de normen voor waterkwantiteit, noodzakelijk is de Waterverordening Rijnland te wijzigen;

besluiten:

Artikel I

De Waterverordening Rijnland wordt als volgt gewijzigd:

A

Bijlage 1, kaart A, regionale waterkeringen en veiligheidsnormering, wordt vervangen door de bij dit besluit behorende bijlage 1, kaart A.

B

Aan Bijlage 4, normen waterkwantiteit, wordt de bij dit besluit behorende bijlage 4, kaart A, toegevoegd.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin dit besluit wordt geplaatst.

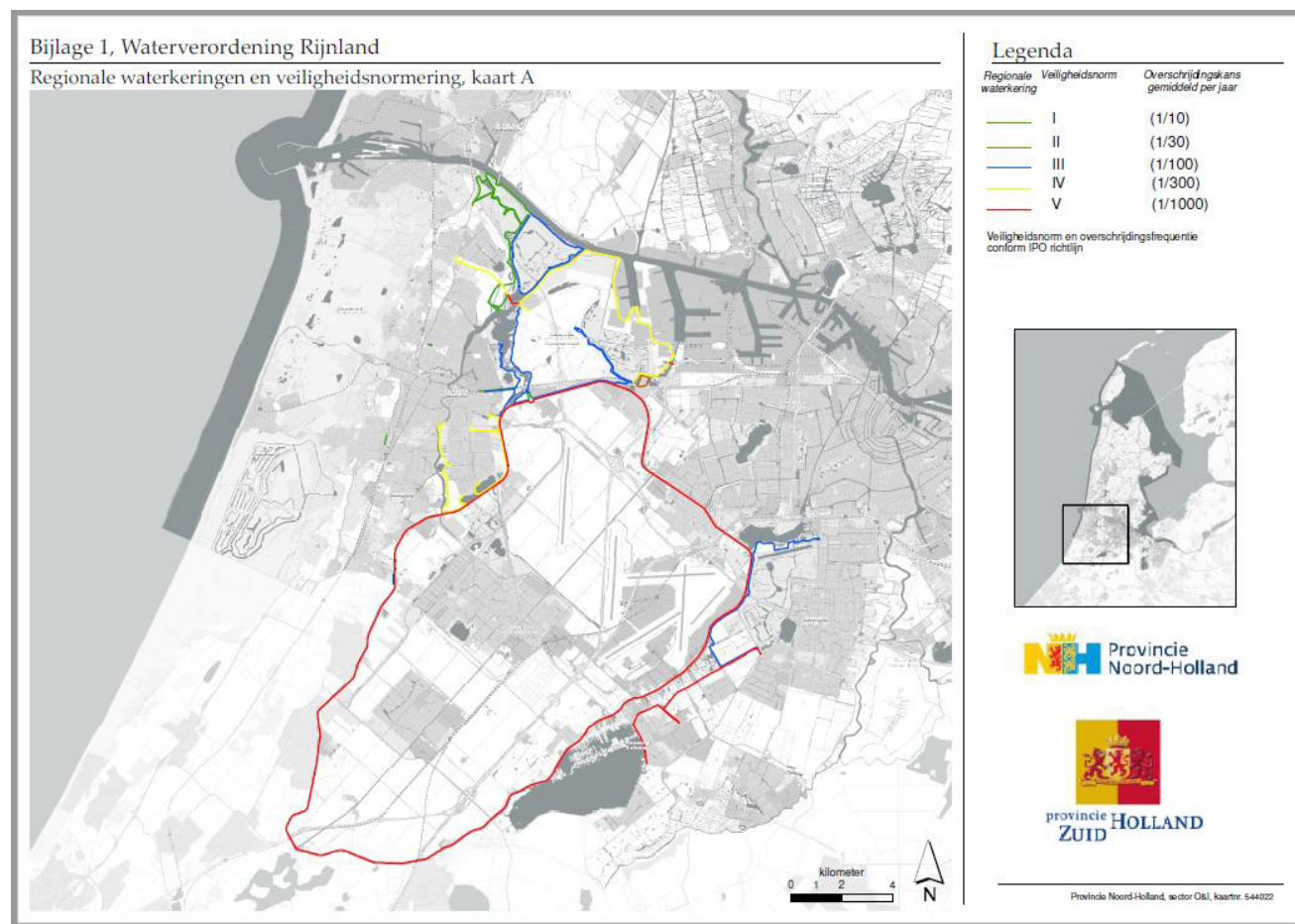
Haarlem, datum

Provinciale Staten van Noord-Holland,

...., voorzitter

..., griffier

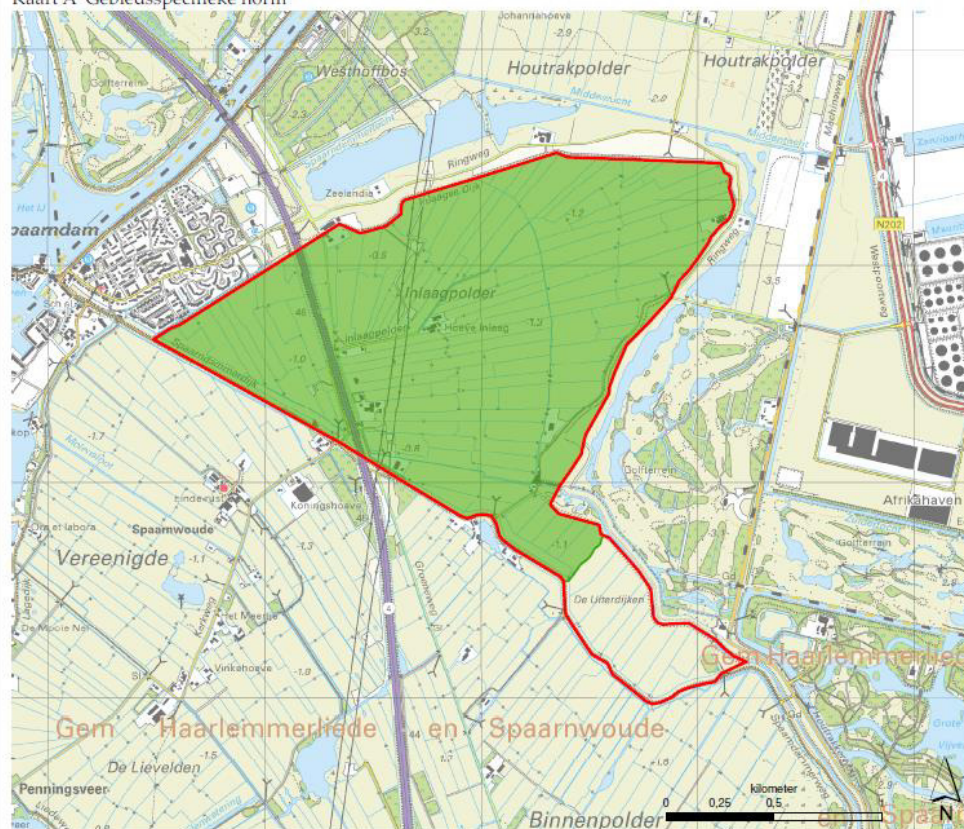
Bijlage 1 Kaart A Regionale keringen



Bijlage 4 Kaart A

Bijlage 4, Waterverordening Rijnland,
behorende bij artikel 2.3, achtste lid (april 2018)

Kaart A Gebiedsspecifieke norm



Legenda

- Inlaagpolder
- Graslandnorm 1/7



Provincie Noord-Holland, sector O&I, kaartnr. 544022

Toelichting

Artikel I

A

Keringen die hun status als primaire C-kering verliezen in het beheergebied van het hoogheemraadschap Rijnland en een nieuwe functie als regionale kering krijgen, resulterend in wijziging van de kaart.

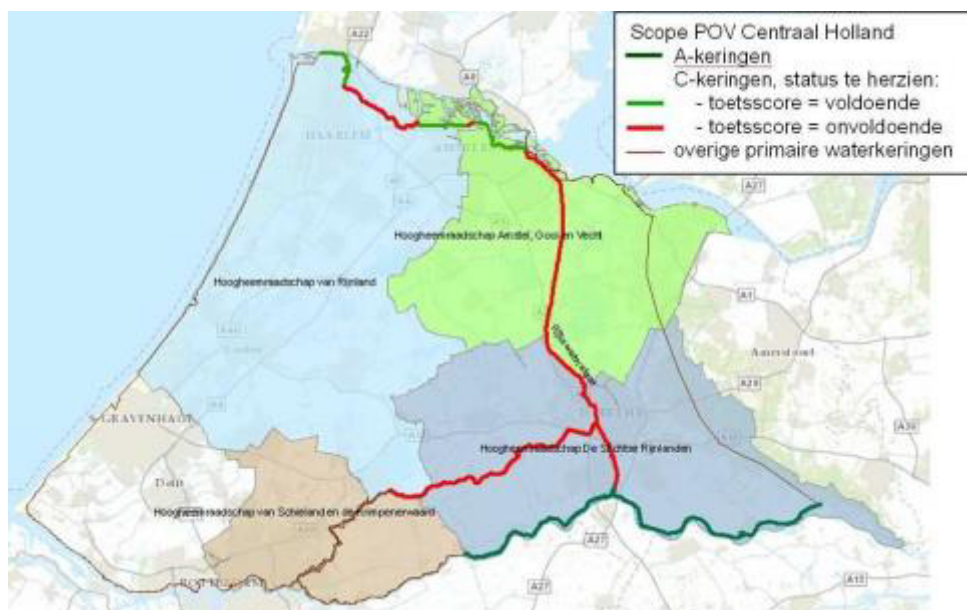
Inleiding

Nederland wordt beschermd tegen overstromingen door een stelsel van keringen en duinen. Dit stelsel is genormeerd en wordt met regelmaat getoetst om te bekijken of de norm wel behaald wordt en zo nodig wordt de kering verbeterd. Tegelijkertijd bereiden wij ons voor op veranderingen in de toekomst zoals klimaatverandering. Vertaling van breed uitgevoerd onderzoek heeft geleid tot herziening van ons waterveiligheidsbeleid. Een van de herzieningen betreft een nieuw stelsel van normen voor de primaire keringen, keringen die beschermen tegen overstroming van het buitenwater als bijvoorbeeld het IJsselmeer en grote rivieren en kanalen. De oude normen, die dateren uit de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw, hielden vooral rekening met de kans op een overstroming door het overschrijden van een bepaalde waterstand. In het nieuwe normenstelsel wordt gekeken naar de kans dat zich een overstroming voordoet, maar ook naar de gevolgen in de vorm van dodelijke slachtoffers en economische schade, een zogenaamde risicobenadering. Met deze nieuwe aanpak krijgt iedereen in Nederland tenminste dezelfde, door het Rijk vastgelegd in de Waterwet (wijziging per 01-01-2017), basisveiligheid.

Deze stelselwijziging en extra zware beveiliging van o.a. IJmuiden brengt met zich mee dat een aantal van de z.g. primaire C-keringen hun status als primaire kering verliezen (afgewaardeerd worden), d.w.z. dat zij geen waterveiligheidsfunctie meer hebben in het primaire systeem. Naast het primaire systeem van keringen zijn er ook keringen die voor de waterveiligheid zorgen in het regionale watersysteem, de z.g. regionale keringen. Voor dit stelsel van keringen zijn de provincies kaderstellend en zijn de waterschappen uitvoerend. De kaderstelling brengt met zich mee dat Provinciale Staten besluiten over de vereiste norm. Deze norm wordt opgenomen in een Waterverordening per waterschap. De keringen worden, net zo als de primaire keringen, met regelmaat getoetst. Indien niet wordt voldaan aan de norm, moet de kering verbeterd worden.

Projectoverschrijdende Verkenning Centraal Holland (POV)

Bij de derde toetsing van de primaire keringen is een groot deel van de primaire C-keringen, inclusief kunstwerken als gemalen, langs de Gekanaliseerde Hollandse IJssel, het Amsterdam-Rijnkanaal en in het Noordzeekanaalgebied afgekeurd. De tekortkomingen zouden ertoe leiden dat een overstroming vanuit de Nederrijn/Lek zich niet tot één dijkkring zou beperken, maar zich zou uitstrekken over meerdere dijkkringen tot diep in de Randstad. Uit eerdere studies kwam naar voren dat investeringen in het realiseren van meer veiligheid langs de noordelijke Lekdijken en in IJmuiden (de voor- en achterdeur op slot) meer kosteneffectief zijn en een minder grote maatschappelijke impact hebben dan grootschalige verbetering van de primaire C-keringen.



Deze benadering is het uitgangspunt van de POV/Dijkversterking Centraal Holland en is onderdeel van het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Het project is een initiatief van 4 beheerders: Hoogheemraadschap van Rijnland (Rijnland), Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV), Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) en Rijkswaterstaat Midden Nederland (RWS).

Binnen de project overschrijdende verkenning Centraal Holland (POV) is gekeken naar de verbeteringsopgave voor de noordelijke Lekdijken en de restopgave na afwaardering van de huidige primaire C-keringen. Hieronder vielen ook de primaire C-keringen aan de zuidkant van het Noordzeekanaal (NZK) die in het beheergebied van Rijnland liggen. De verwachting was, dat na het verliezen van hun status als primaire C-kering, een groot gedeelte van deze keringen aangewezen zou gaan worden als regionale waterkering.

In de verkenning is rekening gehouden met de nieuwe veiligheidsnormen van IJmuiden en de Noordelijke Lekdijken. Het eindresultaat van de verkenning is in 2016 opgeleverd in de vorm van voorkeursalternatieven.

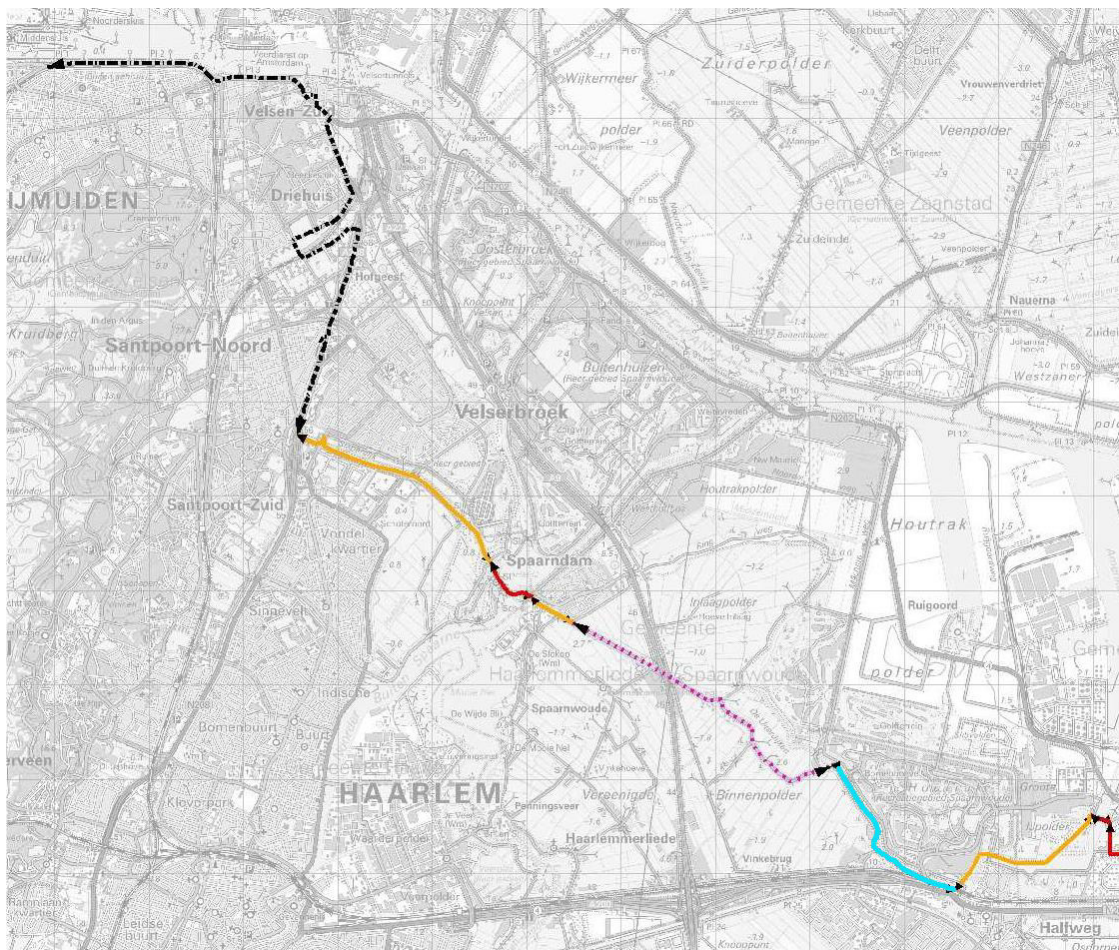
In de onderbouwing bij het voorstel om trajecten van de huidige primaire C-keringen te normeren als regionale waterkeringen is beschreven welke aanpak is gevolgd om uiteindelijk te komen tot een voorstel voor status en normering van delen van deze keringen.

De Stuurgroep Projectoverschrijdende Verkenning Centraal Holland heeft, namens de vier betrokken waterbeheerders, de provincies Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Holland verzocht om een deel van de trajecten in de waterverordeningen op te nemen als regionale keringen met een norm die past bij de te verwachten schades.

Rijnland en de keringen aan de zuidzijde van het Noordzeekanaal

In het Noord-Hollandse gedeelte van het beheergebied van Rijnland betreft het keringen aan de zuidzijde van het Noordzeekanaal (NZK). Het zijn oude zeekeringen, waarvoor ingepolderd land ligt. Anno 2016 liggen deze keringen al weer eeuwen droog. Als elementen in het landschap vertegenwoordigen zij grote cultuurhistorische waarden. Deze waarden zijn voor het traject ten oosten van Spaarndam (Spaarndammerdijk) vastgelegd in een monumentenverordening van de gemeente Haarlemmerliede

Nieuwe situatie



Illustratie 1 Afgewaardeerde primaire C-keringen en hun functie in het regionale watersysteem

Legenda:	
IPO klasse V	
IPO klasse IV	
IPO klasse III	
Overige kering	
Geen waterstaatkundige functie	

De afgewaardeerde primaire C-keringen, dijken plus kunstwerken als sluizen, die nog een waterveiligheidsfunctie hebben in het regionale watersysteem, krijgen op basis van overstromingsverloop, gevolgschade en toekomstige ontwikkelingen een norm, variërend van IPO-klasse III t/m V.

Een ander deel heeft geen functie meer voor de waterveiligheid, zoals bijvoorbeeld de hoge gronden in IJmuiden en Velsen Zuid, of heeft een zeer beperkte functie, bijvoorbeeld delen van de Spaarndammerdijk. Deze laatste trajecten zullen in als overige kering in de 'legger regionale keringen' van Rijnland worden opgenomen.

De waterkering van IJmuiden en de noordelijke Lekdijk voldoen thans niet aan de nieuwe normering. Beide primaire waterkeringen kennen immers een substantiële verbeteringsopgave. Uit een technische analyse van het Kennisplatform Risicobenadering (KPR) is gebleken dat het niet in stand houden van de aanwezige compartimenterende werking van de afgewaardeerde primaire C-keringen met zich mee brengt dat de schade bij overstroming vanuit het buitenwater zo'n 4,5 miljard euro hoger uitvalt. Deze extra schade zou zich naar verwachting deels binnen het beheergebied van Rijnland manifesteren. De verwachting is dat vóór 2050 de primaire waterkering IJmuiden, de primaire waterkering ten noorden van de Lek en de primaire waterkering langs het IJmeer en Gooimeer aan de nieuwe zwaardere norm zullen voldoen. Zolang deze keringen echter niet voldoen aan de norm zal het Hoogheemraadschap de aanwezige profielen handhaven met gebruikmaking van zijn juridisch instrumentarium, uitgezonderd de hoge gronden die geen waterstaatkundige functie meer hebben. Nadat de 'buitendeuren op orde' zijn, uiterlijk in 2050, zal de functie van de afgewaardeerde primaire C-kering opnieuw worden gezien.

Deze wijziging van de Waterverordening Rijnland gaat alleen over het opnemen van nieuwe trajecten als regionale keringen met bijbehorende norm in de waterverordening.

B

Gebiedsspecifieke norm voor het peilvak de Inlaagpolder van de Inlaagpolder gelegen in de gemeente Haarlemmerliede Spaarnwoude, toevoeging nieuwe kaart.

Voor het watergebiedsplan Spaarnwoude is onderzocht hoe de aanpak van de wateroverlast in de Inlaagpolder op een doelmatige en gebiedsgerichte manier kan worden aangepakt. Waar mogelijk heeft Rijnland al watersysteemmaatregelen genomen om de knelpunten met betrekking tot wateroverlast in deze polder te verminderen. Het gaat hierbij o.a. over peilverlaging, vervanging en verwijdering van duikers en het verbreden van een stuw. Naast deze watersysteemmaatregelen zijn andere maatregelen afgewogen, maar afgefallen. Het vergroten van de afvoer is bijvoorbeeld niet wenselijk vanwege afwenteling, het graven van extra open water voor extra berging is niet kosteneffectief, bovendien wordt dan het culturele slagenlandschap aangetast. Een verlaging van het waterpeil is reeds ingezet waarbij de maaiveldddaling is gevolgd, een verdere verlaging van het waterpeil is niet toelaatbaar in het kader van het tegengaan van bodemdaling.

In een gebiedsproces heeft met de belanghebbenden en de eigenaar van het gebied, de Haven van Amsterdam, afstemming plaats gevonden over een gebiedsspecifieke norm als maatwerkoplossing

voor de wateroverlastopgave. Het behoud van het grasland, niet als openwater maar als grasland was een belangrijk argument. Daarbij werd aangegeven dat het gebied altijd al als nat werd ervaren en dat het gebruik van het grasland hierop aangepast wordt.

Daarom wordt een gebiedsgerichte norm voor dit gebied opgenomen in bijlage 4 van deze verordening. Voor peilvak de Inlaagpolder (GH-090.00) wordt de generieke norm van 1/10 jaar voor grasland aangepast naar een gebiedsnorm van 1/7 jaar. Het peilvak Uiterdijken (GH-090.01) maakt deel uit van Natuurnetwerk Nederland en heeft met de functie natuur geen opgave.

De Inlaagpolder is op dit moment de enige polder in het Rijnlands gebied binnen de provincie Noord-Holland waarvoor een aanpassing wordt aangevraagd. Mogelijk dat in de toekomst naar aanleiding van de zich continu ontwikkelende inzichten ten aanzien van klimaatsverandering, deze discussie ook elders gaat spelen. In het gebied van de provincie Zuid-Holland zijn voor Greenport Boskoop, Nieuwkoop e.o. en in Vierambacht e.o. aanpassingen opgenomen in de Waterverordening Rijnland.

Ontwerpbesluit tot wijziging van de Waterverordening Amstel, Gooi en Vecht 2017

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;

gelet op artikel 2.4 van de Waterwet en artikel 145 van de Provinciewet;

overwegende dat het, in verband met de afwaardering van de primaire C-keringen ten zuiden van het Noordzeekanaal en de functie van deze afgewaardeerde trajecten voor het regionale watersysteem, noodzakelijk is de Waterverordening Amstel, Gooi en Vecht 2017 te wijzigen;

overwegende dat het wenselijk is dat het huidige veiligheidsniveau tegen overstroming van de voormalige primaire C-keringen ten noorden en ten zuiden van het Noordzeekanaal in stand blijft voor de duur dat de primaire waterkering IJmuiden, de primaire waterkering ten noorden van de Lek en de primaire waterkering langs het IJmeer en Gooimeer nog niet geheel voldoen aan de nieuwe wettelijke normen voor veiligheid tegen overstroming;

overwegende dat de besturen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, het Hoogheemraadschap van Rijnland en Waterschap Amstel, Gooi en Vecht hebben toegezegd zich gezamenlijk in te spannen om de aanwezige profielen van de voormalige primaire C –keringen voor de aangegeven periode te handhaven met gebruikmaking van het juridisch instrumentarium dat hen daartoe ter beschikking staat;

besluiten:

Artikel I

De Waterverordening Amstel, Gooi en Vecht 2017 wordt als volgt gewijzigd:

Bijlage 1: Kaart met regionale waterkeringen en de bijbehorende veiligheidsnormen, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid van de Waterverordening Waterschap Amstel, Gooi en Vecht 2017 te vervangen door de bij dit besluit behorende kaart.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin dit besluit wordt geplaatst.

Haarlem, datum

Provinciale Staten van Noord-Holland,

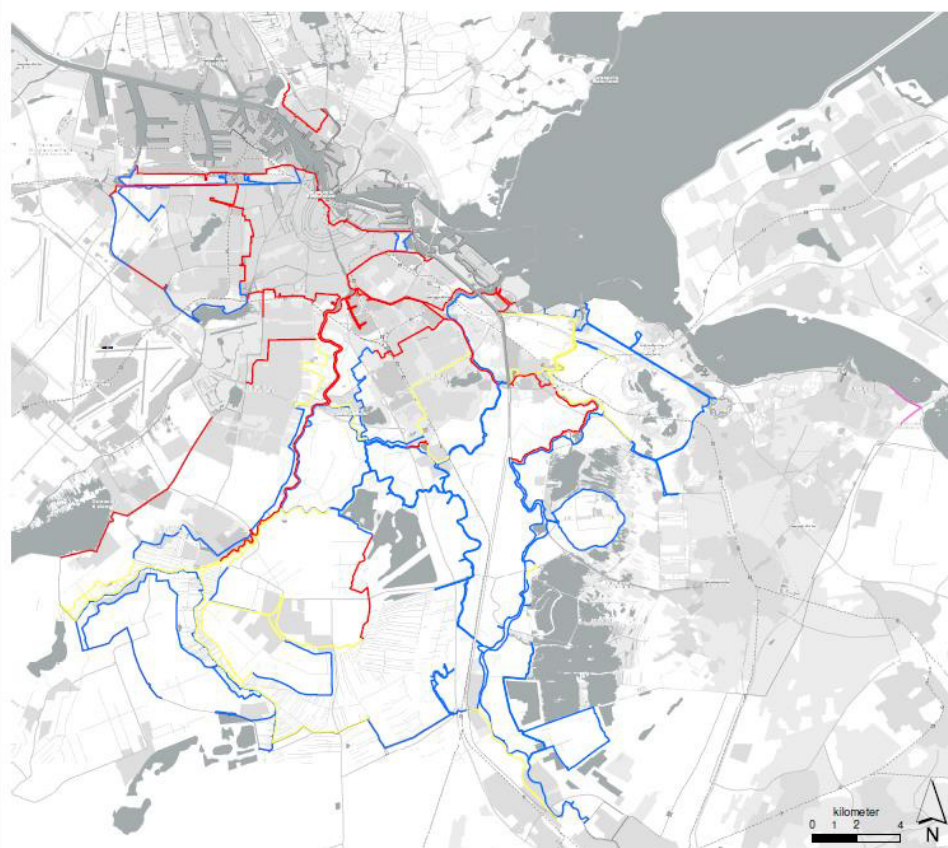
...., voorzitter

..., griffier

Bijlage 1

kaart regionale keringen

Bijlage 1: Kaart met regionale keringen en bijbehorende veiligheidsnormen, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid van de Waterverordening Waterschap Amstel, Gooi en Vecht 2017



Legenda

Regionale waterkering	Veiligheidsnorm	Overschrijdingskans gemiddeld per jaar
I		(1/10)
II		(1/30)
III		(1/100)
IV		(1/300)
V		(1/1000)
		(1/4000)

Veiligheidsnorm en overschrijdingsfrequentie conform IPO richtlijn



provincie **ZUID** HOLLAND



PROVINCIE **UTRECHT**



Provincie **NOORD**-HOLLAND

Provincie Noord-Holland, sector O&I, kaartnr. 544022

Toelichting

Algemeen

Nederland wordt beschermd tegen overstromingen door een stelsel van keringen en duinen. Dit stelsel is genormeerd en wordt met regelmaat getoetst om te bekijken of de norm wel behaald wordt en zo nodig wordt de kering verbeterd. In de loop der jaren is het aantal mensen en de economische waarde sterk toegenomen. Tegelijkertijd bereiden wij ons voor op veranderingen in de toekomst zoals klimaatverandering en kunnen door nieuwe kennis en inzichten de gevolgen van overstroming veel beter berekend worden.

Vertaling van breed uitgevoerd onderzoek heeft geleid tot herziening van ons waterveiligheidsbeleid. Een van de herzieningen betreft een nieuw stelsel van normen voor de primaire keringen, keringen die beschermen tegen overstroming vanuit het buitenwater als bijvoorbeeld de Noordzee, het IJsselmeer en grote rivieren en kanalen. De oude normen, die dateren uit de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw, hielden vooral rekening met de kans op een overstroming door het overschrijden van een bepaalde waterstand. In het nieuwe normenstelsel wordt gekeken naar de kans dat zich een overstroming voordoet, maar ook naar de gevolgen in de vorm van dodelijke slachtoffers en economische schade, een z.g. risicobenadering.

Iedereen in Nederland krijgt tenminste dezelfde, door het Rijk vastgelegd in de Waterwet (wijziging per 01-01-2017), basisveiligheid.

Deze stelselwijziging in combinatie met een zwaardere beveiliging van o.a. IJmuiden, zie toelichting onder het kopje “Projectoverschrijdende verkenning Centraal Holland (POV)”, brengt met zich mee dat een aantal van de z.g. primaire C-keringen hun status als primaire kering verliezen, d.w.z. afgewaardeerd worden. Primaire C-keringen zijn keringen die dijkringen met een verschillende norm scheiden of deze keringen maken een dijkkring rond. Vaak liggen ze in het land en staat er dus geen water tegenaan.

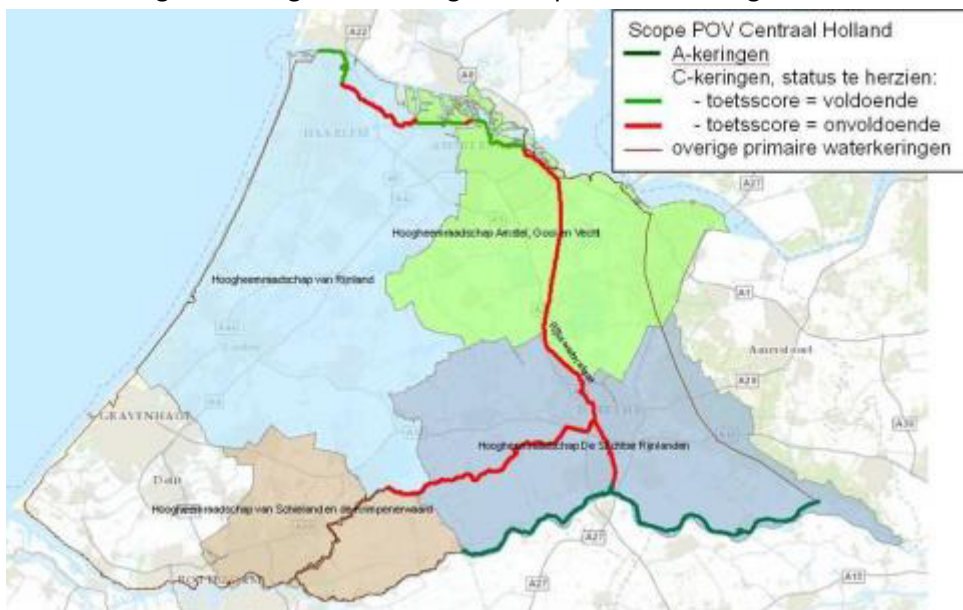
Het verlies van hun status primaire C-kering betekent dat zij juridisch gezien geen waterveiligheidsfunctie meer hebben in het primaire systeem. Naast het primaire systeem van keringen zijn er ook keringen die voor de waterveiligheid zorgen in het regionale watersysteem, de z.g. regionale keringen. Een aantal van deze keringen vermindert ook de gevolgen van een overstroming mocht een primaire kering bezwijken. Voor dit stelsel van keringen zijn de provincies kaderstellend en zijn de waterschappen uitvoerend. De kaderstelling brengt met zich mee dat provinciale staten besluiten over de vereiste norm. Deze norm wordt opgenomen in een waterverordening per waterschap. De keringen worden, net zo als de primaire keringen, met regelmaat getoetst. Indien niet wordt voldaan aan de norm, moet de kering verbeterd worden. In het kader van dit statusverlies is onderzocht of deze afgewaardeerde primaire C-keringen nog een functie voor het regionale watersysteem hebben en zo ja of ze onderdeel moeten gaan uitmaken van de Waterverordening per waterschap (z.g. genormeerde regionale keringen, onderverdeeld in vijf klassen, gebaseerd op de te verwachten schade). Hierbij zijn *twee functies* relevant:

1. Bescherming van het achterland tegen overstroming bij hoogwater op het Noordzeekanaal.
2. In geval de primaire keringen nog niet op orde zijn: bescherming bieden van het achterland tegen overstroming vanuit het buitenwater, na een doorbraak van waterkering IJmuiden, een

doorbraak van de noordelijke Lekdijk of een doorbraak van de primaire kering langs Gooi en IJmeer;

Projectoverschrijdende Verkenning Centraal Holland (POV)

Bij de derde toetsing van de primaire keringen is een groot deel van de primaire C-keringen, inclusief kunstwerken als gemalen, langs de Gekanaliseerde Hollandse IJssel, het Amsterdam-Rijnkanaal en in het Noordzeekanaalgebied afgekeurd. De tekortkomingen zouden ertoe leiden dat een overstroming vanuit de Nederrijn/Lek zich niet tot één dijkkring zou beperken, maar zich zou uitstrekken over meerdere dijkkringen tot diep in de Randstad. Uit eerdere studies kwam naar voren dat investeringen in het realiseren van meer veiligheid langs de noordelijke Lekdijken en in IJmuiden (veiligheid bij de voor- en achterdeur) veel kosteneffectiever zijn en een minder grote maatschappelijke impact hebben dan grootschalige verbetering van de primaire C-keringen.



Deze benadering is het uitgangspunt van de POV/Dijkversterking Centraal Holland. De verkenning werd gefinancierd vanuit het Hoogwaterbeschermingsprogramma en was een initiatief van 4 beheerders: Hoogheemraadschap van Rijnland (Rijnland), Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV), Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) en Rijkswaterstaat Midden Nederland (RWS).

Binnen de projectoverschrijdende verkenning Centraal Holland (POV) is gekeken naar de 1) verbeteringsopgave voor de noordelijke Lekdijken en 2) de functie na afwaardering van de huidige primaire C-keringen. Hieronder valt ook de afwaardering van de primaire C-keringen aan de zuidkant van het Noordzeekanaal (NZK), die in het beheergebied van AGV liggen. De verwachting was, dat na afwaardering als primaire waterkering, een groot gedeelte van deze keringen aangewezen zou gaan worden als regionale waterkering.

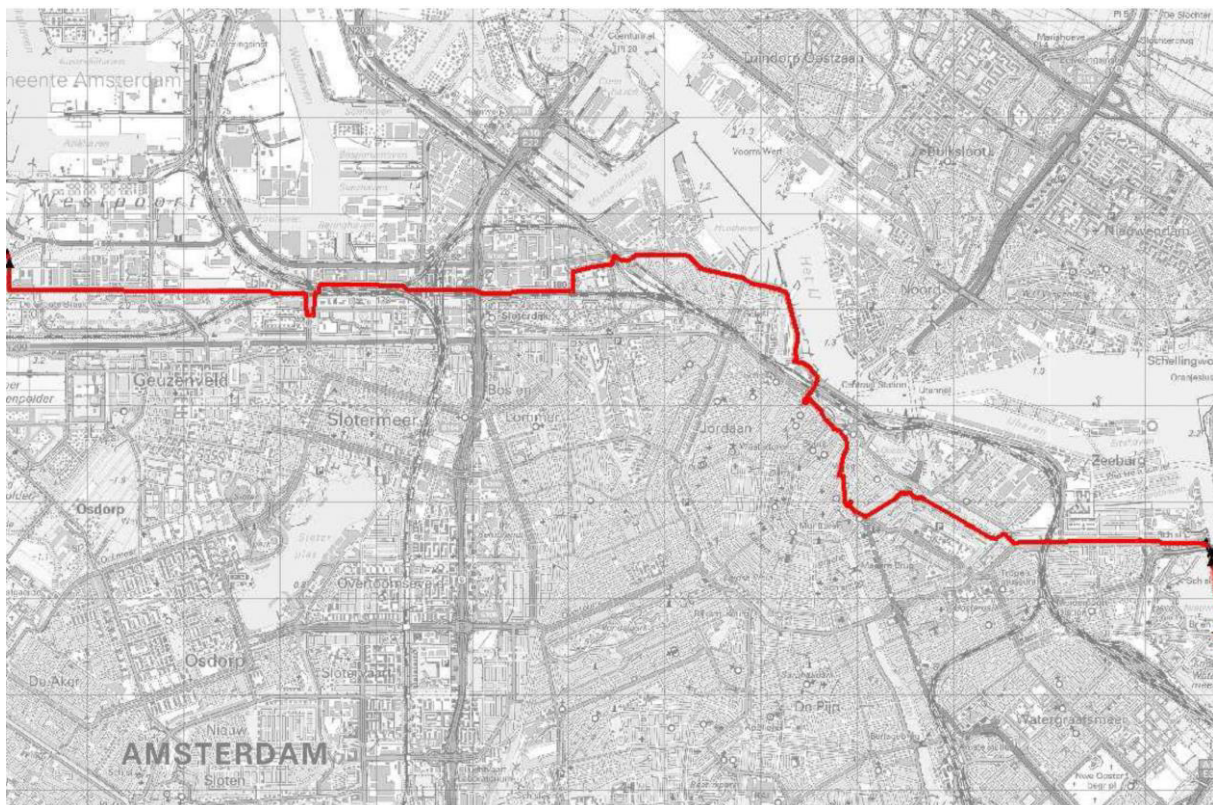
In de verkenning is geanticipeerd op de nieuwe, zwaardere veiligheidsnormen van IJmuiden en de Noordelijke Lekdijken. Daarmee is binnen de POV Centraal Holland uitsluitend gekeken naar *functie 1*: Bescherming van het achterland tegen overstroming bij hoogwater op het Noordzeekanaal. Het eindresultaat van de verkenning is in 2016 opgeleverd in de vorm van een normeringsvoorstel. De Stuurgroep Projectoverschrijdende Verkenning Centraal Holland heeft, namens de vier betrokken waterbeheerders, de provincies Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Holland verzocht om een deel van

de trajecten in de waterverordeningen op te nemen als regionale keringen met een norm die past bij de te verwachten schades.

Het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en de keringen aan de zuidzijde van het Noordzeekanaal

In het Noord-Hollandse gedeelte van het beheergebied van Amstel, Gooi en Vecht betreft het keringen aan de zuidzijde van het Noordzeekanaal (NZK). Het zijn oude zeekeringen, waarvoor gedeeltelijk ingepolderd land ligt. De waterkering loopt van het Amsterdam-Rijnkanaal, via het stadscentrum naar de Spaarndammerdijk, tot aan het gemaal Halfweg. In de waterkering is een aantal historische sluizen aanwezig. De waterkering is voor het grootste gedeelte niet als zodanig in het veld te herkennen. Zo volgt de waterkering het tracé van straten, het grondlichaam van de spoorbaan, e.d. Grote delen van de waterkering liggen op grotere afstand van het water. Voor een deel ligt de waterkering binnen het Beschermd Stadsgezicht Amsterdam en ook binnen de Bufferzone van het UNESCO-Werelderfgoed Grachtengordel Amsterdam.

Het voorstel van de Stuurgroep voor het traject in het beheergebied van Amstel, Gooi en Vecht ziet er als volgt uit.



Legenda

De afgewaardeerde primaire C-keringen krijgen in het geheel een normering IPO klasse V, een overschrijdskans van 1/1.000 jaar. Het is de hoogste beschermingsklasse in het IPO systeem.

De afgewaardeerde primaire C-keringen, dijken plus kunstwerken als sluizen, hebben een waterveiligheidsfunctie in het regionale watersysteem (de functie van bescherming van het achterland tegen overstroming bij hoogwater op het Noordzeekanaal) en krijgen op basis van overstromingsverloop, gevolgschade en toekomstige ontwikkelingen een norm, in principe IPO-klasse V,

Voor functie 2 , de bescherming van het achterland tegen overstroming vanuit het buitenwater, is de notie van belang dat zowel waterkering IJmuiden als de noordelijke Lekdijk niet voldoen aan de nieuwe normering en dat deze situatie nog langjarig aanwezig zal zijn. Beide primaire waterkeringen kennen immers een substantiële verbeteringsopgave. Uit een technische analyse van het Kennisplatform Risicobenadering (KPR) is gebleken dat het niet in stand houden van de aanwezige compartimenterende werking van de afgewaardeerde primaire C-keringen met zich mee brengt dat de schade bij oeverstroming vanuit het buitenwater zo'n 4,5 miljard euro hoger uitvalt. Deze extra schade zou zich naar verwachting voor een belangrijk deel binnen het beheergebied van het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht manifesteren. De verwachting is dat uiterlijk in 2050 de waterkering IJmuiden en Noordelijk Lekdijk aan de nieuwe, zwaardere norm voldoen.

Om in de tussenliggende periode de bescherming tegen overstromingen vanuit het buitenwater op niveau te houden, zal het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht de aanwezige profielen in stand houden, met gebruik making van zijn juridisch instrumentarium. Op deze wijze wordt gewaarborgd dat de bescherming tegen overstroming vanuit gevaarlijk buitenwater, zoals die reeds wordt geboden door het aanwezige stelsel van waterkeringen, in stand blijft. De veiligheidseis vanwege de instandhouding is namelijk strenger dan de veiligheidseis volgens de IPO-normering klasse V. Uiterlijk in 2050 zal de functie van de afgewaardeerde C-kering opnieuw worden gezien.